

TRANSPORTFÖRETAGEN

Tempen på motorbranschen

Riksrapport 2020

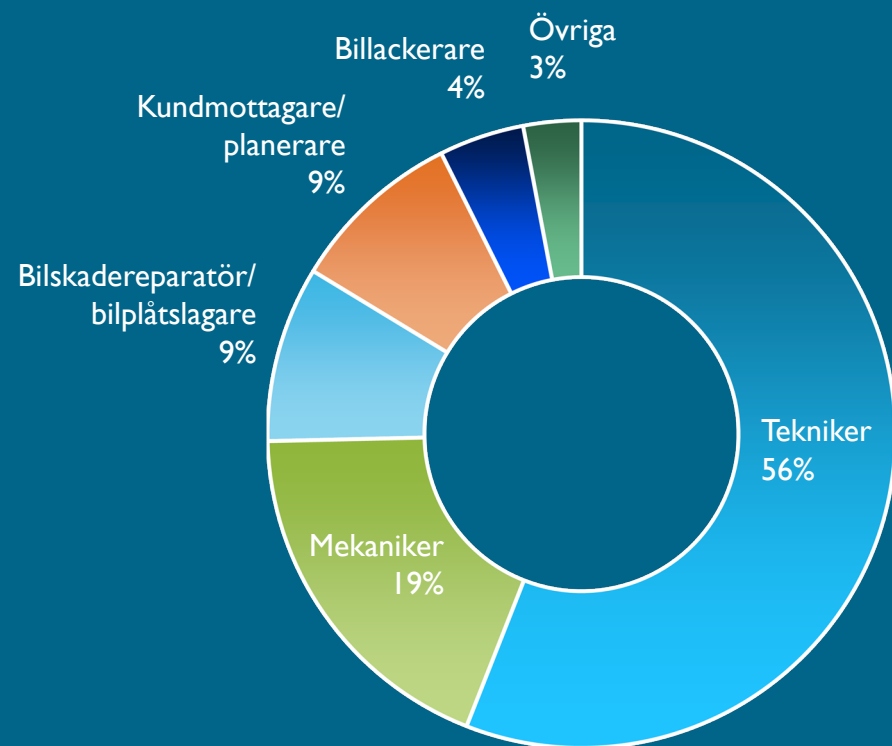
Nytt i årets rapport

Liksom tidigare år har vi i rapporten "Tempen på motorbranschen" undersökt yrkesrollerna inom servicemarknad.

Nytt för i år är att vi också undersökt ytterligare två yrkesroller inom motorbranschen: personbils- och lastbilssäljare.

Dessa separata undersökningar skiljs åt enligt nedanstående färger i rapportens sidfötter.

Fortsatt stort rekryteringsbehov i motorbranschen

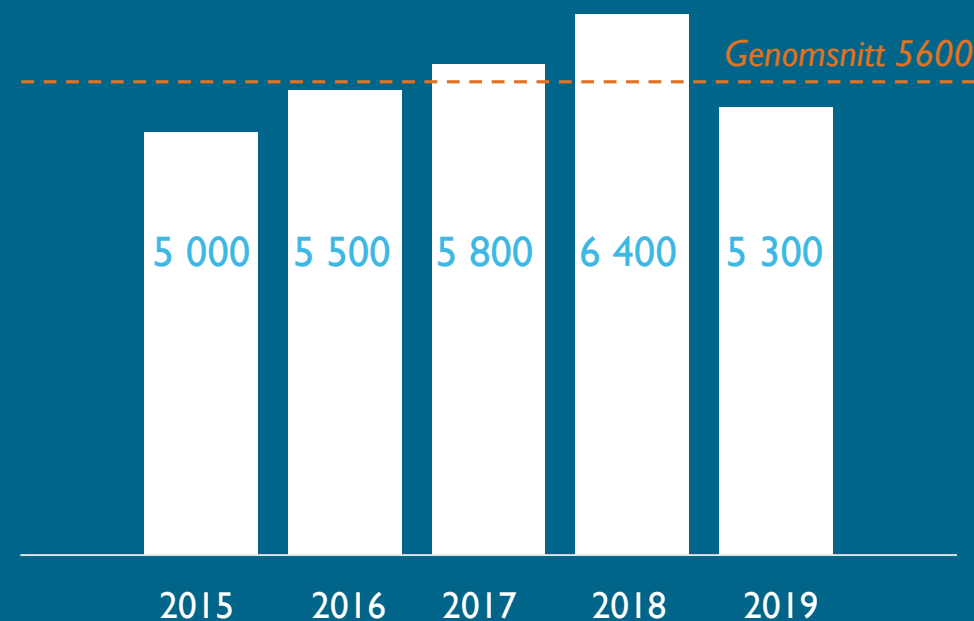
5 300

Rekryteringsbehovet uppskattas till 5 300 personer under den kommande treårsperioden.

6 av 10

Av de företag som har försökt att rekrytera har 6 av 10 i årets rapport haft svårt att rekrytera medarbetare, vilket hämmar branschens utveckling.

Rekryteringsbehovet enligt de senaste fem rapporterna

Rapportens nyckelfynd

Vi har under hösten 2019 genomfört en enkätundersökning bland ett urval av våra medlemmar inom motorbranschen. Huvudsyftet var att ta reda på kommande rekryteringsbehov för hela motorbranschen.

Enkätundersökningen visade att det sammanlagda rekryteringsbehovet under den kommande treårsperioden uppskattas till 5 300 personer. Under 2019/2020 avser branschen att rekrytera knappt 2 150 personer i de undersökta yrkena och under efterföljande två år bedömer man att ytterligare 3 100 personer kommer att behöva rekryteras.

Av de företag som har försökt att rekrytera medarbetare under det senaste året har sex av tio haft svårigheter. Av de tio yrkesgrupper, som undersökts, är det svårast att rekrytera billackerare, tekniker, bilskadereparatörer/bilplåtslagare och plastreparatörer.

Behovet av personal fortsätter att vara högt

Ett av tre företag i branschen säger att de kommer behöva rekrytera personal under det kommande året (2020), och två av tre företag säger att de kommer att behöva rekrytera minst en person under den kommande treårsperioden. Branschens sammantagna bedömning av sitt rekryteringsbehov under 2020 uppgår till knappt 2 150 personer. Det sammanlagda rekryteringsbehovet för 2021–2022, uppgår till drygt 3 100 personer.

Detta ger ett sammantaget rekryteringsbehov på nästan 5 300 personer de närmaste tre åren (till och med 2022). Motsvarande siffra i föregående undersökning var 6 400 personer.

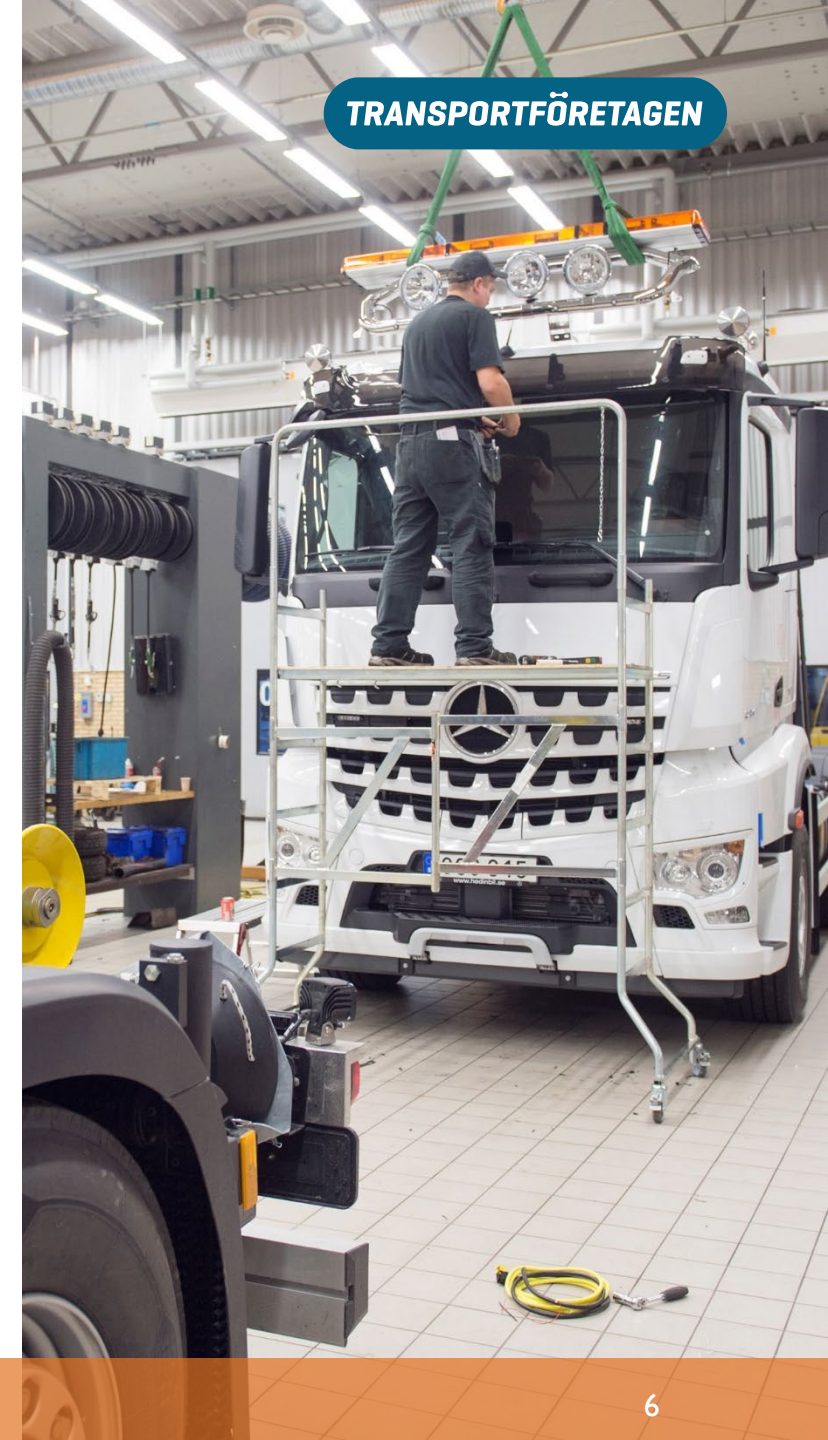
Var tredje företag i branschen säger att de kommer behöva rekrytera personal under det kommande året.

Två av tre företag kommer att behöva rekrytera inom en treårsperiod.

Personalbristen får samhälls-ekonomiska konsekvenser...

- Väntetiderna hos verkstäderna blir längre, vilket påverkar såväl privatpersoner som företag.
- Svårigheterna att hitta personal hämmar företagens utveckling och därmed också deras möjligheter att investera i ny teknik och att växa.
- Det blir svårare att starta nya bolag.
- När yrkestrafiken påverkas finns risk för störningar i transportsystemet, med exempelvis uteblivna leveranser eller stopp inom industrin som följd.
- Kostnaderna för verkstadsbesök kan komma att öka.

...men skapar också möjligheter

- *Studenter som har gått en fordonsteknisk utbildning är eftertraktade på arbetsmarknaden.*
- *Drygt hälften av studenterna har en etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter avslutade gymnasiestudier. Det är den högsta siffran bland alla gymnasieprogram.*
- *Det stora antalet nyanställningar, som behöver göras, skapar goda möjligheter till ökad jämställdhet och ger möjligheter till karriärväxling för yrkesverksamma inom andra områden.*
- *Nyrekryteringarna innebär att mycket ny kompetens kan tillföras, vilket hjälper till att framtidssäkra branschen gällande ny teknik.*

Störst behov i storstadsregionerna

Sett till region är det absoluta rekryteringsbehovet störst i de tre storstadslänen Stockholms, Västra Götalands och Skåne län. Det motsvarar drygt 40% av det totala rekryteringsbehovet i branschen.

I Stockholms län uppskattas rekryteringsbehovet till knappt
1 200 personer under 2020-2022.

I Västra Götaland är siffran drygt 400 och i Skåne nästan 600.

1 200

personer behövs
i Stockholm

400

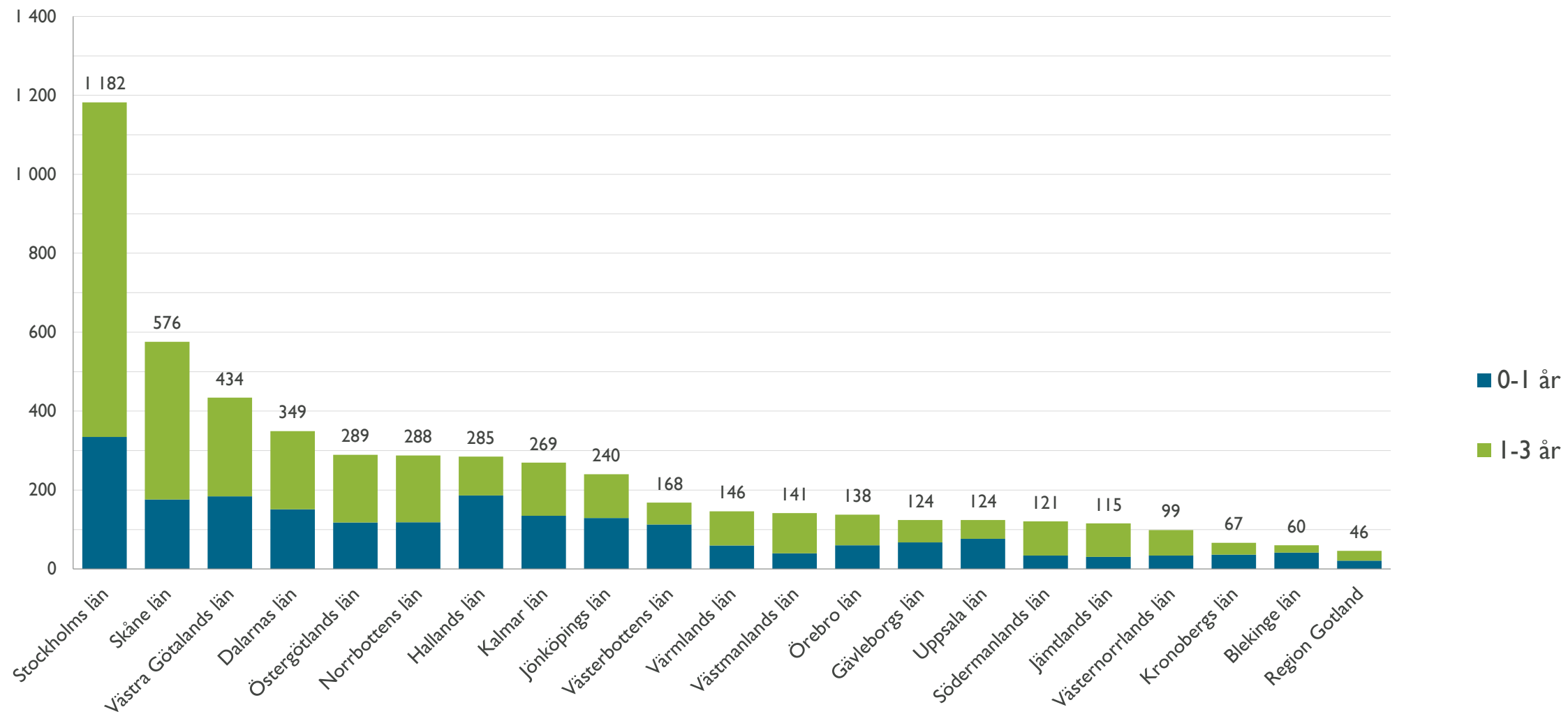
personer behövs
i Västra Götaland

600

personer behövs
i Skåne

Rekryteringsbehov per län 2020-2022

Stor brist på tekniker

Tekniker och mekaniker är de yrkesgrupper där det största behovet finns. Under den kommande treårsperioden uppskattar branschen att nära 2 100 tekniker samt nästan 800 mekaniker behöver rekryteras.

2 100

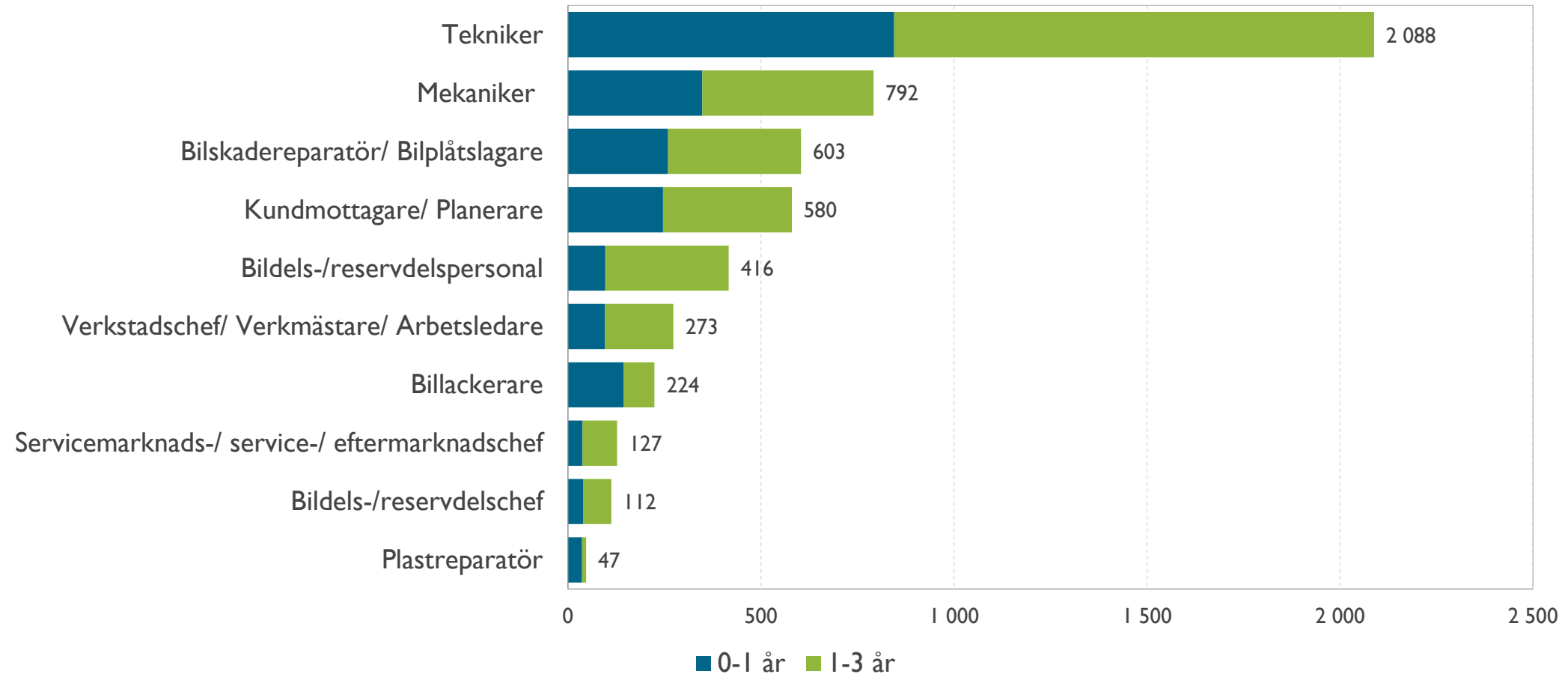
tekniker behöver rekryteras
under 2020-2022

800

mekaniker behöver rekryteras
under 2020-2022

Rekryteringsbehov efter yrkesgrupp

Företagen upplever att det är svårt att rekrytera

Sju av tio företag har haft behov av att rekrytera medarbetare under det senaste året.

Av dessa företag rapporterar sex av tio att de har haft svårigheter med rekryteringen.

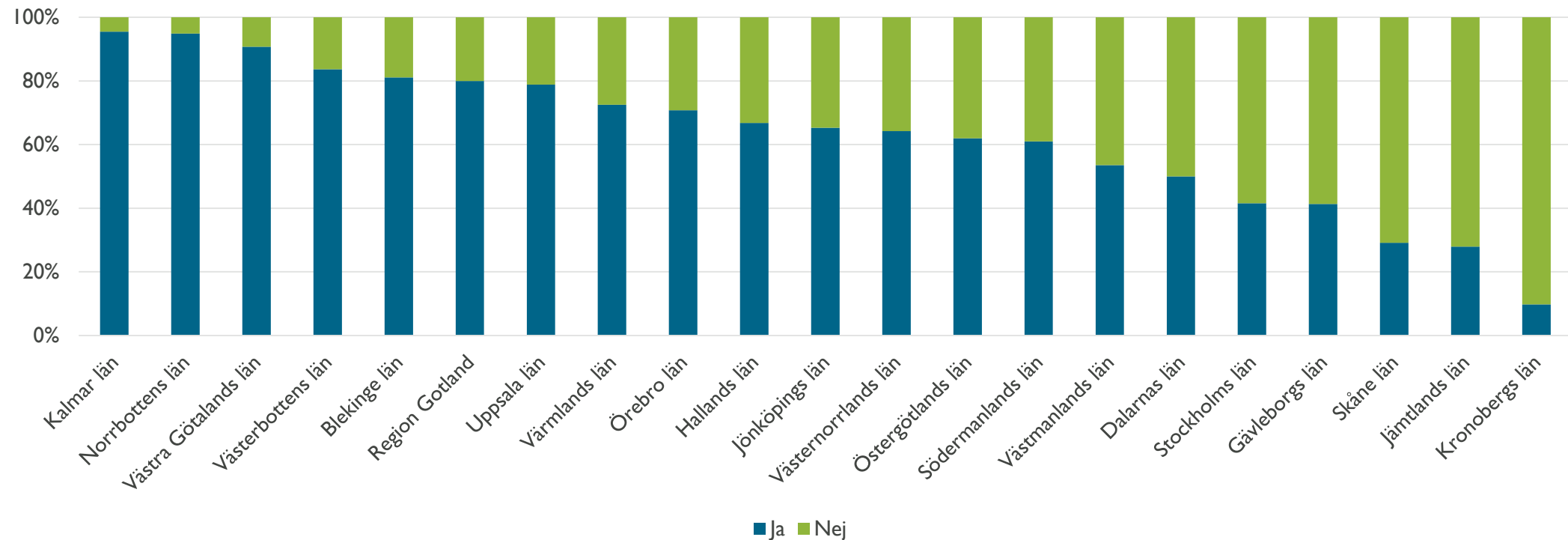
De yrkesgrupper där det är svårast att rekrytera är billackerare, tekniker, bilskadereparatörer/bilplåtslagare och plastreparatörer.

Vid rekrytering av bildelspersonal/reservdelspersonal är den vanligaste orsaken till rekryteringssvårigheter att hitta personer med rätt yrkeserfarenhet. För övriga yrken är den vanligaste orsaken att hitta personer med rätt yrkesutbildning.

Svårigheter att rekrytera per län

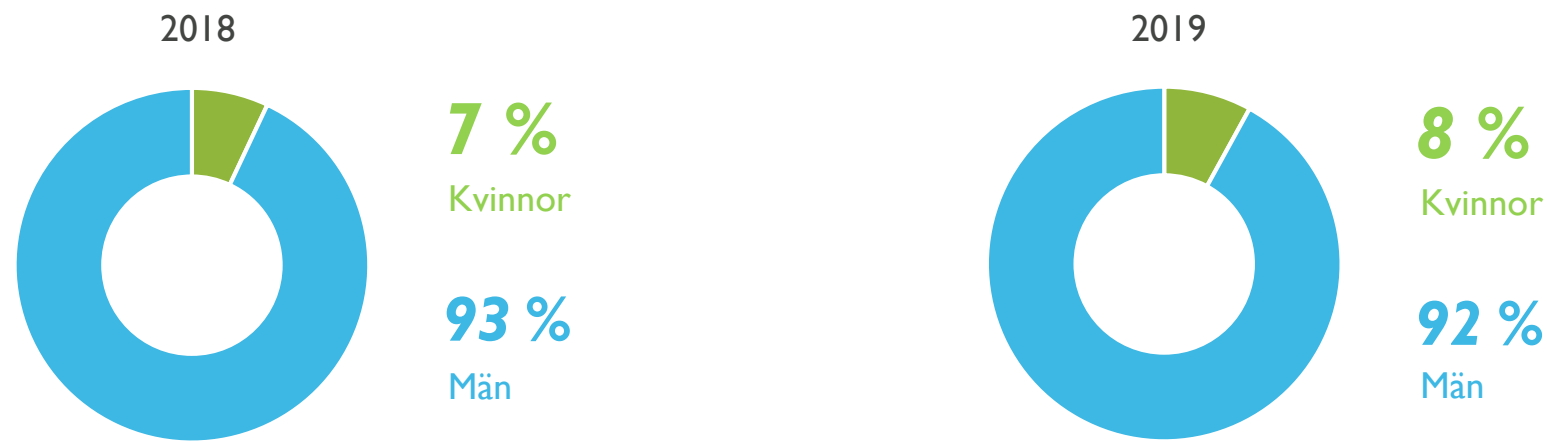
I Kalmar, Norrbotten och Västra Götaland uppger över 90% av företagen att de har haft svårigheter med rekryteringen under det senaste året.

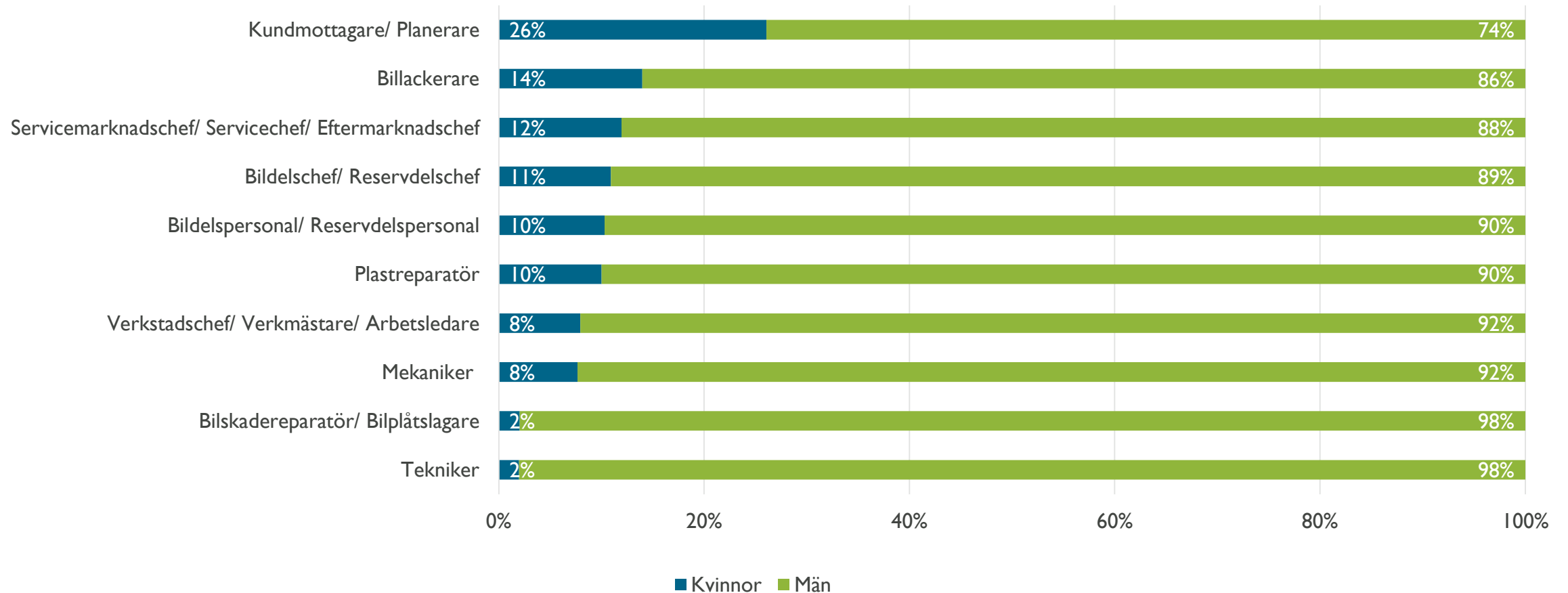
Andelen kvinnor ökar

Andelen kvinnor i motorbranschen ökar. Totalt 8% av de anställda i de undersökta yrkena är kvinnor, enligt siffror från årets undersökning. Det är en ökning från 7% 2018.

Sett över branschens olika yrken finns markanta skillnader. Störst andel kvinnor finns inom yrkeskategorierna kundmottagare/planerare, där var fjärde anställd är kvinna. Lägst andel kvinnor återfinns inom yrkeskategorierna tekniker och bilskadereparatör/bilplåtslagare.

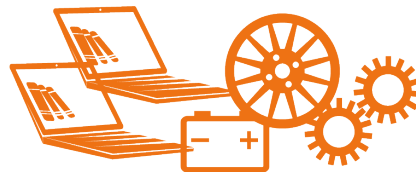

Andelen kvinnor inom olika yrkesroller

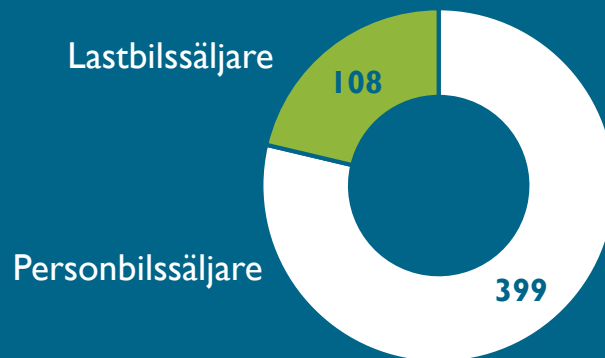
Transportföretagens förslag på åtgärder

- **Öka ungas intresse för fordons- och transportprogrammet.** Det behövs långsiktiga och offentliga satsningar som bidrar till att förändra bilden av yrkesutbildningar.
- **Utbildningskvaliteten behöver stärkas.** Ett exempel är Motorbranschcollege, som är ett kvalitetssystem som riktar sig mot särskilt utvalda gymnasieskolor som tillhandahåller utbildningar mot motorbranschens yrken. Genom att initiera och stärka samverkan mellan gymnasieskolor och företag i motorbranschen höjs utbildningskvaliteten.
- **Antalet platser inom vuxenutbildningen måste öka.** Därför är en fortsatt – och långsiktig – utbyggnad av yrkesvux och yrkeshögskolan nödvändig. Därutöver är en fortsatt satsning på arbetsmarknadsutbildningar också av stor betydelse för transportnäringen.
- **Fortsatt offentlig stöttning, utveckling och implementering av valideringssystem och yrkesprov.**
- **Integrerad körkortsutbildning för elever i gymnasieskolan** – körkort utökar anställningsbarheten för ungdomarna.

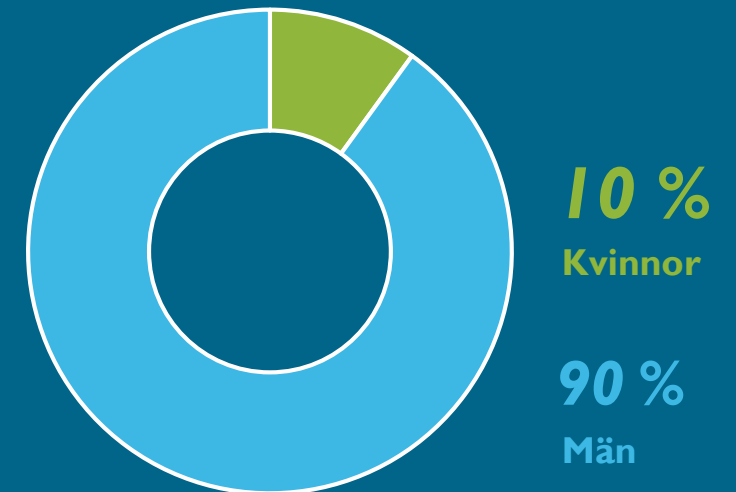
Många nya försäljare behövs

Störst behov av personbilssäljare

500

Rekryteringsbehovet uppskattas till cirka 500 personer under den kommande treårsperioden.

18%

Av de företag som har försökt att rekrytera har 18% haft svårt att rekrytera medarbetare.

17%

17% av företagen anger att de har haft behov av att rekrytera personal under det senaste året.

Betydande behov av försäljare

- *Det sammanlagda rekryteringsbehovet för yrkesgrupperna personbilssäljare och lastbilssäljare uppskattas till cirka 500 personer under den kommande treårsperioden.*
- *Under det kommande året uppgår branschens rekryteringsbehov till cirka 200 personer för dessa två yrkesgrupper. Under efterföljande två år bedömer man att ytterligare knappt 300 personer kommer att behöva rekryteras.*
- *Av de företag som har försökt att rekrytera medarbetare under det senaste året har 18% haft svårigheter.*

Båda marknaderna behöver anställa

Under den kommande treårsperioden uppskattar branschen att nära 500 personbilssäljare respektive lastbilssäljare behöver rekryteras.

400

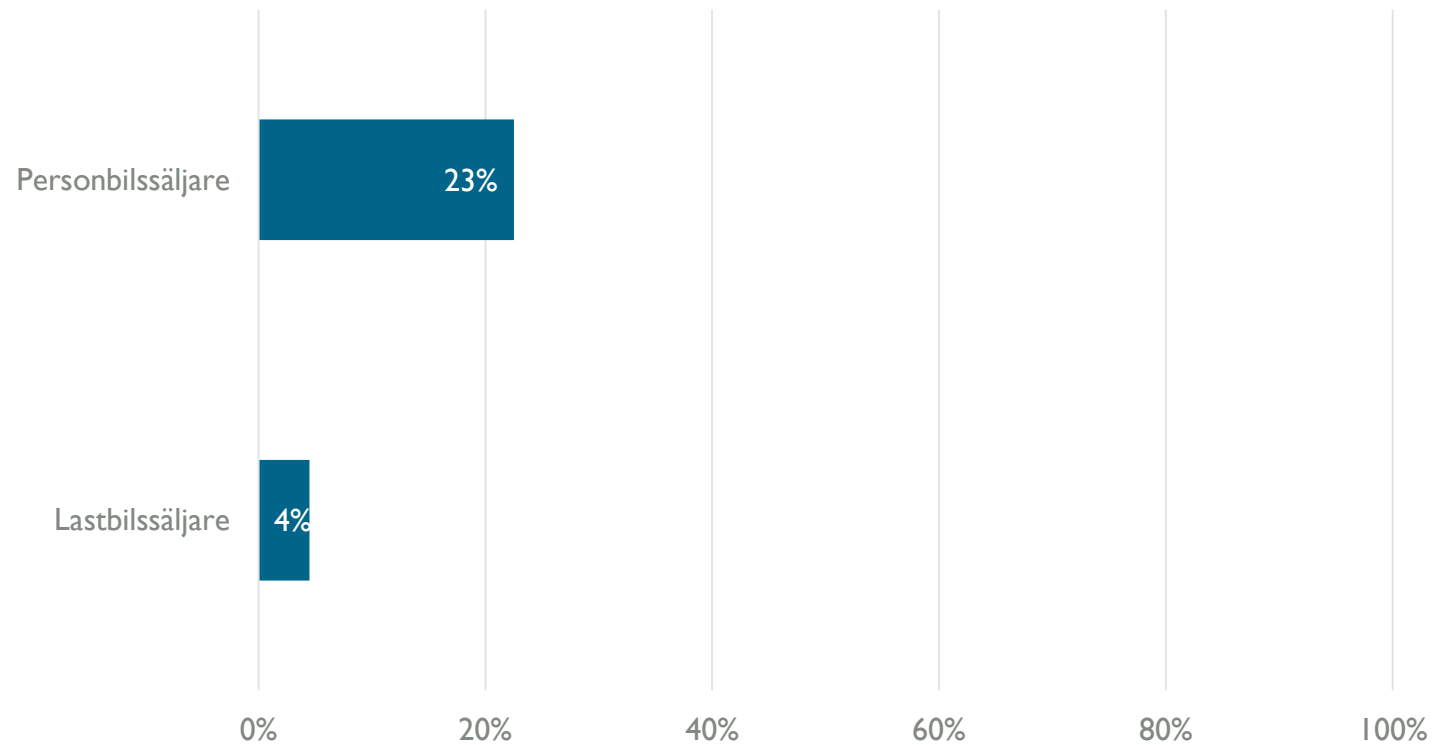
Cirka 400 personbilssäljare behöver rekryteras under 2020-2022.

100

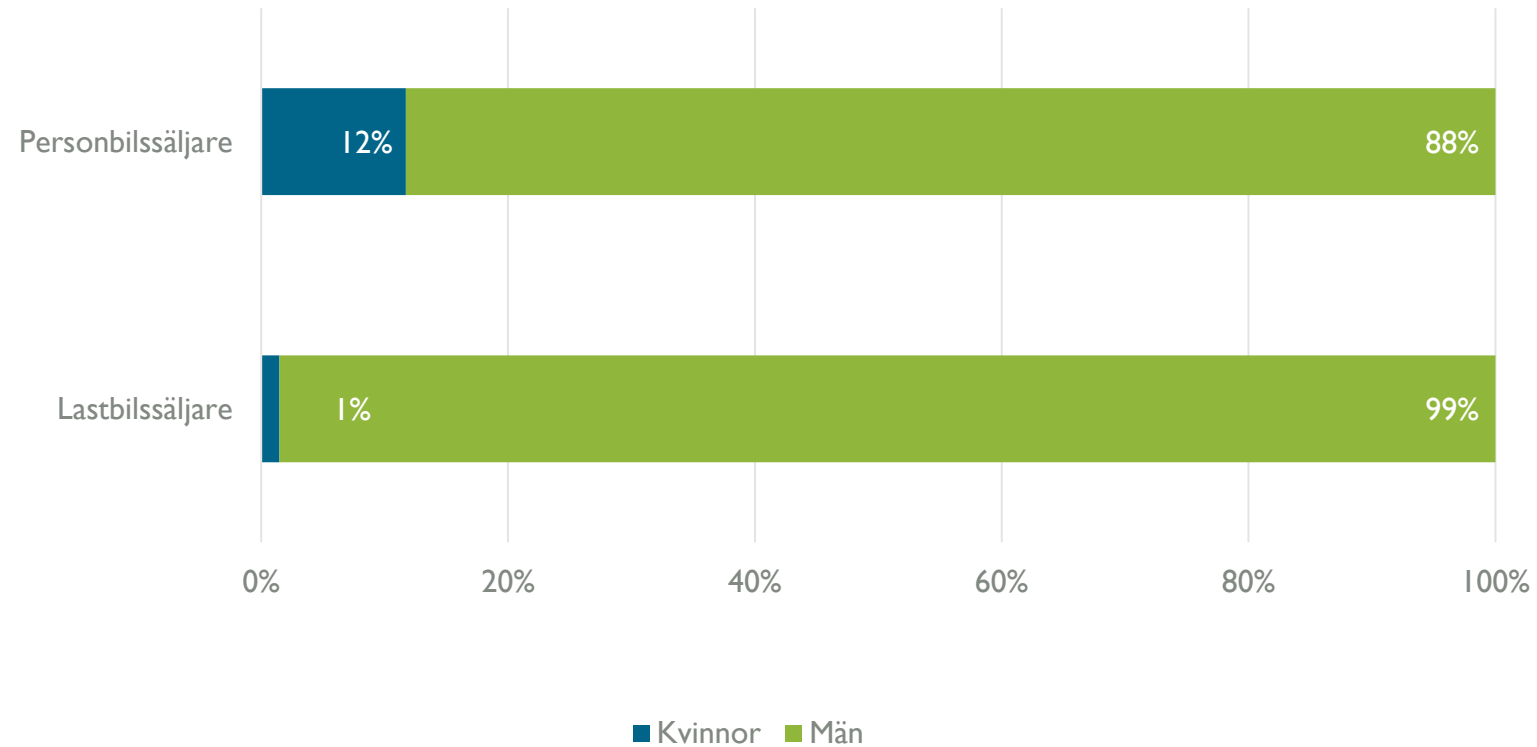
Cirka 100 lastbilssäljare behöver rekryteras under 2020-2022.

Svårigheter att rekrytera per yrke

Andelen kvinnor inom respektive yrkesroll

Transportföretagens förslag på åtgärder

- *Stärka branschens Employer branding*
 - *genom att berätta om yrket som säljare i motorbranschen och dess fördelar går det att skapa ett ökat intresse, vilket också underlättar i rekryteringen av fler kvinnor*
- *Informera om rekryteringsbehovet*
 - *genom att göra det allmänt känt att branschen söker kompetens vågar fler ta steget och söka sig till dess yrken*
- *Yrkehögskolan*
 - *satsa på en introduktion till yrket som säljare i motorbranschens yrken personbils- och lastbilsförsäljare*

Kort om undersökningen

Transportföretagen har via Statisticon AB under september och oktober 2019 genomfört en enkätundersökning riktad till medlemsföretagen inom motorbranschavtalet och lackavtalet. Det huvudsakliga syftet med undersökningen har varit att kartlägga motorbranschens rekryteringsbehov för 2020-2022. Resultaten från undersökningen kommer i huvudsak att användas i dialog med politiker, myndigheter, huvudmän, skolor och allmänheten för att stärka motorbranschens kompetensförsörjning.

Företag med minst 30 anställda har totalundersökts och bland mindre företag drogs ett urval av företag i varje län. Vid tidpunkten för urvalsdragningen fanns 2 270 medlemsföretag hos Motorbranschens Arbetsgivareförbund, MAF, med minst en anställd.

Jämfört med föregående år har frågeformuläret förändrats något. Mer detaljerade uppgifter om de anställda vid företagen har samlats in. I årets enkät har uppgifter om antal anställda fördelat på kön och fyra åldersklasser efterfrågats för de tio yrken som ingår i undersökningen. En detaljerad beskrivning av undersökningsmetoden kan efterfrågas via kompetens@transportforetagen.se

De yrkesgrupper som undersökts är följande:

Serviceområde

- Servicemarknadschef/Servicechef/Eftermarknadschef
- Verkstadschef/Verkmästare/Arbetsledare
- Kundmottagare/Planerare
- Tekniker (vidareutbildad mekaniker med flera år inom branschen)
- Mekaniker (nyutbildad)
- Plastreparatör
- Bilskadereparatör/Bilplåtslagare
- Fordonslackerare
- Bildelschef/Reservdelschef
- Bildelspersonal/Reservdelspersonal

Försäljning

- Personbilssäljare
- Lastbilssäljare